

Koszty w MSSF 17

Piotr Przybyszewski

9 grudnia 2021 r.

Seminarium Polskiej Izby Ubezpieczeń

„Zamknięcie Roku 2021”

Koszty w MSSF 17

Kilka słów wprowadzenia...

... czyli o kosztach w MSSF 17

Przepływy pieniężne w granicach umowy, czyli koszty bezpośrednio związane z realizacją umowy ubezpieczenia. Poniżej przykłady takich kosztów (IFRS17.B65).

Koszty ujmowane w przepływach z tytułu umowy ubezpieczenia

- płatności na rzecz ubezpieczonych, przede wszystkim z tytułu roszczeń oraz koszty ich obsługi
- alokacja kosztów z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia do portfela, do którego należy umowa;
- koszty administrowania polisami ubezpieczeniowymi i obsługi polis, takie jak koszty fakturowania składek i koszty obsługi zmian w polisach (np. przeliczenia i odnowienia).
- podatki od transakcji i opłaty;
- koszty związane z działalnością inwestycyjną;
- koszty pośrednio i bezpośrednio związane z wykonywaniem umów ubezpieczeniowych;
- wszelkie inne koszty, którymi zgodnie z warunkami umowy można obciążyć ubezpieczonego.

Standard podaje przykłady kosztów, które nie są ujmowane w ramach przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z umowy ubezpieczenia (IFRS.B66).

Koszty nieujmowane w przepływach z tytułu umowy ubezpieczenia

- wynik z tytułu inwestycji, który jest ujmowany zgodnie z odrębnymi standardami;
- przepływy z tytułu reasekuracji biernej;
- przepływy pieniężne związane z kosztami, których nie można bezpośrednio przypisać do portfela umów ubezpieczeniowych;
- przepływy pieniężne wynikające z ponadnormatywnych kosztów robocizny lub innych zasobów wykorzystywanych przy wykonywaniu umowy;
- płatności dotyczące podatku dochodowego zakładu, o ile nie można nim obciążyć zakładu;
- przepływy pieniężne związane z przyszłymi umów ubezpieczenia.

Podział kosztów na przypisane w granicach umowy i nie przypisane

- MSSF 17 przewiduje podział na koszty przypisane w granicach umowy i nie przypisane (attributable i non-attributable)
- Podział ten nie został dokładnie sprecyzowany w standardzie.
- Koszty, które nie zostaną przypisane w granicy kontraktu będą ujmowane w rachunku wyników w momencie poniesienia. Co więcej nie będą one wchodziły w skład wyniku na działalności ubezpieczeniowej, ale jako koszty pozostałej działalności.
- Zakłady stają w tym wypadku przed dwoma wyzwaniami:
 - Czy większą część kosztów ująć w momencie poniesienia (co oznacza bezpośredni wpływ na wynik okresu), czy raczej większą część kosztów zaliczyć do przepływów w granicach kontraktu i ująć w wyniku z działalności ubezpieczeniowej?
 - Jak uzasadnić podjęte wybory?

Przepływy pieniężne z tytułu akwizycji

Definicja...

Przepływy pieniężne wynikające z kosztów sprzedaży, przyjęcia do ubezpieczenia (underwritingu) i stworzenia grupy umów ubezpieczeniowych (wystawionych lub które mają zostać wystawione), bezpośrednio przypisane do portfela umów ubezpieczeniowych, do którego należy dana grupa. Do takich przepływów pieniężnych zaliczają się przepływy pieniężne, których nie można bezpośrednio przypisać do poszczególnych umów lub grup umów ubezpieczeniowych w ramach portfela.

... a praktyka

Oznacza to, że zakład musi odpowiednio zdefiniować katalog kosztów, który bezpośrednio lub pośrednio dotyczy grup umów ubezpieczenia. Co istotne zmiany wprowadzone do pierwotnej propozycji standardu umożliwiają zaliczenie do nich kosztów dotyczących polis, które mają zostać wystawione w przyszłości.

Jednak jedynie te koszty, które bezpośrednio dotyczą umów ubezpieczenia (lub grupy, lub portfela) są zaliczane do kosztów w granicach umowy.

Przepływy poniesione przed rozpoznaniem umów ubezpieczenia...

W przypadku poniesienia kosztów zawarcia umów przed rozpoznaniem umów ubezpieczenia, zakład powinien rozpoznać aktywo z tego tytułu.

Na każdą datę bilansową Zakład powinien przeprowadzić test utraty wartości takiego aktywa, w celu oceny czy jego wartość nie przekracza przepływów netto z danej grupy umów ubezpieczenia. (Transition Resource Group for IFRS 17 Insurance Contracts „Insurance acquisition cash flows paid on an initially written contract”)

... oraz możliwe uproszczenie.

W przypadku gdy Zakład stosuje do wyceny kontaktów ubezpieczeniowych metodę PAA, może zastosować uproszczenie polegające na ujęciu przepływów z tytułu akwizycji umów ubezpieczenia w momencie ich poniesienia.

W praktyce, jeżeli zakład używa więcej niż jednego modelu wyceny, stosowanie tego uproszczenia może być niezasadne z uwagi na rozbieżność w ujęciu transakcji o tym samym charakterze.

Przepływy pieniężne z tytułu akwizycji

- Rozbudowane schematy prowizyjne wymagają analizy w celu odpowiedniego ujęcia;
- Zwiększone wymogi w zakresie informacji na temat prowizji i aktywowanych kosztów akwizycji;
- Testy na utratę wartości aktywowanych kosztów akwizycji;
- Zmniejszenia przejrzystości stosowanej polityki rachunkowości;
- Czy dotychczas stosowane modele alokacji kosztów akwizycji mogą mieć zastosowanie?
- Coraz większy rozdźwięk pomiędzy MSSF, a ustawą o rachunkowości prowadzi do zwiększonych kosztów przygotowywania informacji finansowych, co może stanowić zachętę do ujednolicenia zasad rachunkowości.

Inne koszty ujmowane w przepływach z tytułu umów ubezpieczenia

Koszty administrowania polisami

Do tej kategorii można zaliczyć wynagrodzenie pracowników obsługi klienta lub windykacji oraz koszty związane z funkcjonowaniem tych działów (amortyzacja środków trwałych, zużycie materiałów, usługi doradcze i inne tego typu koszty ponoszone na rzecz tych działów).

Podatki od transakcji i opłaty

Typowymi przykładami podatków i opłat ujmowanymi w przepływach z tytułu umów ubezpieczenia jest podatek od towarów i usług, składka na rzecz straży pożarnej oraz składka na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

Osobnym zagadnieniem jest uwzględnienie w przepływach z tytułu umów ubezpieczenia podatku od niektórych instytucji finansowych („podatek od aktywów”).

Koszty pośrednie związane z realizacją umów

MSSF 17 zalicza do tej kategorii szeroki wachlarz kosztów (koszty rachunkowości, zasobów ludzkich lub IT), w tym zakresie w którym są bezpośrednio związane z wykonywaniem umów ubezpieczenia.

Inne koszty, którymi można obciążyć ubezpieczonego

Inne koszty, którymi obciążany jest ubezpieczony na podstawie umowy ubezpieczenia, np. związane z dodatkową oceną ryzyka kredytowego kontrahentów.

Podatek od aktywów

- Koszt specyficzny dla rynku polskiego;
- Brak jasnych wytycznych w kwestii jego ujmowania w MSSF 17;
- Są argumenty zarówno za jego ujmowaniem w ramach przepływów w granicy umowy ubezpieczenia, jak i poza nimi (czyli jako koszt okresu);
- Ostatecznie decyzja odnośnie sposobu ujęcia podatku od aktywów zgodnie z MSSF 17 powinna być wypadkową ustaleń z jednostką dominującą, jej audytorem oraz audytorem lokalnym.

Podsumowanie

- Szczegółowa analiza ujęcia kosztów zgodnie z MSSF 17 jest niezbędna w celu podjęcia odpowiednich decyzji.
- Specjalną uwagę należy zwrócić na ujęcie kosztów związanych z zawarciem umowy ubezpieczenia, kosztów administracyjnych, podatków i opłat, kosztów działalności inwestycyjnej, kosztów pośrednich oraz innych kosztów, którymi obciążani są ubezpieczający.
- Dotychczas stosowane modele alokacji mogą okazać się niewystarczające co spowoduje konieczność ich zmiany lub nawet stworzenia na nowo.
- Zakres osądu, który jest niezbędny do odpowiedniego zdefiniowania poszczególnych kategorii kosztów, jest bardzo szeroki. Oznacza to dodatkową pracę związaną z jego uzasadnieniem.

Dziękuję

© 2021 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.,
polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG
składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z
KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z
odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa
zastrzeżone.

Zastrzeżenie prawne

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają charakter ogólny i nie dotyczą konkretnego podmiotu. Informacje zostały wybrane na podstawie naszej oceny tego, co jest najbardziej istotne z uwagi na cel niniejszej prezentacji. Przedstawione informacje mogą nie być odpowiednie do celów innych niż cel niniejszej prezentacji.

Biuro KPMG w Warszawie

ul. Inflancka 4a

00-189 Warszawa

T: +48 (22) 528 11 00

F: +48 (22) 528 10 09

kpmg.pl

Prelegent/ci KPMG:**Piotr Przybyszewski**

Financial Services

Manager

T: + 48 664 718 805

E: pprzybyszewski@kpmg.pl

KPMG Poland

© 2021 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.